

4 DALIS

Finansinių terminų žodynas

Ataskaitinis periodas

Įprastinis laiko periodas, pvz. ketvirtis arba metai, už kurį yra ruošiamas finansinė ataskaita.

Auditas

Finansinių ataskaitų, įrašų ir apskaitos procedūrų inspekcija ir tikrinimas.

Balansinė ataskaita

Finansinė ataskaita, kurioje aktyvai išdėstyti kairėje pusėje ir pasyvai - dešinėje pusėje. Balansinėje ataskaitoje pateikiama bendra informacija apie kompanijos finansinę padėtį atitinkamu laikotarpiu.

Bendrasis pelnas

Bendrovės pajamos, gautos iš grynųjų pardavimų, atėmus parduotų prekių vertę ir neįskaičiavus einamųjų išlaidų.

Bendrovės planas

Naujos arba egzistuojančios bendrovės smulkus apibūdinimas, tame tarpe kompanijos produkcija arba paslaugos, marketingo planas, finansinės ataskaitos, projektai ir menedžmento principai.

Biudžetiniai metai

Bet koks periodas, apimantis 12 mėnesių, kurį naudoja kompanija arba vyriausybė ataskaitiniam laikotarpiui.

Brokeris

Subjektas arba kompanija, kuri yra įgaliota pirkti arba ką nors parduoti kitos šalies vardu, tačiau jiems minėtos prekės nepriklauso.

Cirkuliuojantys aktyvai

Gryniesi pinigai arba kitos lėšos, kurias bendrovė tikisi panaudoti metų laikotarpiu kompanijos valdyme.

Cirkuliuojantys pasyvai

Skolos, kurias bendrovė tikisi grąžinti metų laikotarpiu.

Debitorių sąskaitos

Neįvykdyti įsipareigojimai arba sandoriai dėl kreditoriui priklausantių pinigų, kurie dažniausiai susidaro ryšium su kreditoriaus produkcijos arba paslaugos pardavimu. Be to, jie yra nurodomi, kaip gautinos skolos, ir įrašomi kaip einamasis kapitalas balansinėje ataskaitoje.

Dividendas

Pajamų paskirstymas akcininkams.

Einamosios išlaidos

Kaštai, susiję su bendrovės kasdienes veikla.

Einamasis pelnas/nuostoliai

Įplaukos (arba nuostoliai) prieš mokesčių sumokėjimą ir ypatingieji straipsniai (atsirandantys iš sandorių, kurie nesuję su bendrovės normalia veikla) yra išskaičiuojami.

Einamasis santykis

Cirkuliuojančių aktyvų, dalinamų iš cirkuliuojančių pasyvų, apskaičiavimas nustatant kompanijos pajėgumą mokėti savo einamąsias prievolės nuo cirkuliuojančių aktyvų.

Faktoringas

Tam tikrų gautinių sąskaitų finansavimas, kai debitorių sąskaitos yra priskiriamos faktoringo kompanijai, atsakingai už debitorių sąskaitų tvarkymą.

Finansinių įsipareigojimų nevykdymas

Kai skolininkas nemoka palūkanų ir/ arba neatlieka pagrindinių mokėjimų įsipareigotu laiku.

Finansiniai projektai

Kompanijos būsimo finansavimo įvertinimai.

Galutinė įmoka

Paskutinis paskolos mokėjimas, kuris yra žymiai didesnis už ankstesnes įmokas, ir kuris visiškai grąžina paskolą.

Garantija

Trečiosios šalies įsipareigojimas tikrai grąžinti įsiskolinimą, kurio negali įvykdyti skolininkas.

Gautinos skolos

Skolos bendrovei, dažniausiai klientų skolos už prekes arba paslaugas, įsigytas iš bendrovės.

Grynoji vertė

Aktyvų, susijusių su skolomis, perviršis.

Grynosios pajamos

Likusi suma, išskaičiuavus arba atėmus visas išlaidas: grynasis pelnas arba grynieji nuostoliai.

Grynosios palūkanos

Palūkanos, mokamos tik nuo pagrindinės paskolos sumos. Nuo priaugusių palūkanų sumos per paskolos terminą, jos nėra mokamos.

Grynųjų pinigų apyvarta

Įplaukiantieji grynieji pinigai, atėmus išplaukiančius grynuosius pinigus tam tikru momentu.

Inventorizacija

Bendrovės žaliavų, atliekamo darbo, resursų, naudojamų darbinėje veikloje, ir pagamintų prekių įvertinimas.

Investuotojas

Subjektas, užimantis kompanijos savininko padėtį, ir tokiu būdu prisiimantis praradimo riziką mainais į numatytą pelną.

Įsipareigojimas

Bet koks pasižadėjimas dabar arba ateityje sumokėti kitai šaliai.

Įsiskolinimo santykis

Pasyvų sumos, kuri dalinama iš visų pasyvų ir kapitalo, apskaičiavimas, nustatant bendrovės įsiskolinimo lygį (viršijimas).

Ypatingieji straipsniai

Neįprastas arba retai pasitaikantis įvykis, kurį būtina paaiškinti akcininkams.

Kapitalas

Bankininkystėje tai yra skirtumas tarp kapitalo rinkos vertės ir įsipareigojimų kiekio (pvz. užstatai) prieš jį. Investicijų atveju kapitalas nurodomas kaip finansavimas, kai akcininkai investuoja į įmonę, dažniausiai išsipirkdami akcijas. Kapitalo finansavimas yra pagrindinė alternatyva skolų padengimui (skolinimasis).

Kapitalo sąnaudos

Ilgalaikių aktyvų, ypač įrangos, kuri yra naudojama produkcijos gamyboje, pirkimas.

Kintamoji kaina

Bet kokie kaštai, kurie stipriai keičiasi priklausomai nuo gamybos masto.

Komercinis kreditas

Trumpalaikis kreditas, kurį pardavėjas pratęsia pirkėjui, finansuodamas produkto pirkimą arba paslaugą.

Kompensacija

Vienos šalies įpareigojimas kitai šaliai padengti nuostolius, kurie atsirado arba gali atsirasti.

Kompensacinis balansas

Banko prašymu privalomi pinigai, kurie turi likti indėlių sąskaitoje kaip paskolos susitarimo dalis.

Korporacija

Verslo nuosavybės forma, veikianti kaip juridinis savarankiškas organizmas, kuriame akcininkai ir direktorių valdyba turi kontrolę.

Kredito biuras

Kompanija, kuri renka bei saugo informaciją apie vartotojo kreditą ir teikia mokamą informaciją potencialiems kreditoriams.

Kredito įvertinimas

Subjekto arba korporacijos duomenų apie ankstesnių skolų grąžinimą įvertinimas. Kredito įvertinimai yra naudojami kaip rodikliai įvertinti kreditoriaus būsimą mokamąjį pajėgumą grąžinti skolas.

Kredito linija

Finansinės institucijos įsipareigojimas skolinti iki tam tikro masto atitinkamam laikotarpiui.

Lengvatų periodas

Debitoriumi leistinas terminas, kai kreditorius nesiims juridinių veiksmų, vėluojant atsiskaitymams.

Likvidūs aktyvai

Bendrovės aktyvai, kurie yra lengvai verčiami į grynuosius pinigus.

Mokėtinos skolos

Skolos kreditoriams.

Nepaskirstytas pelnas

Bendrovės gryniosios pajamos, skirtos kaupimui, išmokėjus dividendus.

Nuosavas kapitalas

Bendrovės nuosavybė, pvz. pinigai, naudojami jos verslo tvarkymui.

Nusidėvėjimas

Įrangos vertės sumažėjimas dėl susidėvėjimo, įplyšimų ir pasibaigusio laiko termino. Dažniausiai bendrovės įrangos nuvertėjimas yra atimamas apskaičiuojant mokesčius.

Pagrindinė suma

Einamasis nesumokėtas paskolos balansas, kuris neapima turimų palūkanų.

Pajamų suvestinė

Finansinis žiniaraštis, kuriame pateikta istorinė perspektyva apie kompanijos pajamas, išlaidas ir pelningumą atitinkamu laikotarpiu. Taip pat vadinamas pelno ir nuostolių ataskaita.

Partnerystė

Kompanija priklauso dviems arba daugiau asmenų, kurie bendrai ir asmeniškai yra atsakingi už kompanijos skolas ir aktyvus. Bendrieji partneriai, kurie kontroliuoja, turi neribotą atsakomybę; riboti partneriai turi ribotą atsakomybę.

Paskirstymas

Atsiskaitymas su turto savininku(-ais), pvz. akcijomis išmokami dividendai arba pensijų fondai.

Patikėtinis

Asmuo arba kompanija, kuriems patikėti kitai šaliai (beneficiantui) priklausantys aktyvai, ir kurie yra atsakingi už aktyvų investavimą tol, kol jie grįžta pas beneficiantą.

Pelno ir nuostolių pusiausvyros taškas

Pardavimų apimtis, kai bendros išlaidos prilygsta bendroms įplaukoms. Susidarius daugiau pardavimų už minėtą apimtį, atsiranda pelnas.

Pelno paskirstymas

Susitarimas dėl kompensacijos, pagal kurį darbuotojai gauna papildomą užmokestį arba išmokas, kompanijai uždirbus arba padidinus pajamas.

Perėmimas

Turto nuosavybės teisės perdavimas kitai šaliai, pasirašius dokumentą.

Personalinė įmonė

Bendrovė arba finansinė įmonė, kurios savininkas turi visišką kontrolės galią ir neribotą atsakomybę.

Pradinis atlygis

Palūkanų norma, kurią bankai nustato savo geriausiems komerciniams klientams. Dažnai nustatytos normos kitiems skolininkams yra išreiškiamos pradinio atlygiu pridėdant procentinių taškų tikslų skaičių.

Pradinis rizikos kapitalas

Fondai, skirti naujos bendrovės steigimui arba naujos įmonės finansavimui, pasinaudojant egzistuojančia firma.

Pridėtinės išlaidos

Bendrovės išlaidos, kurios nėra tiesiogiai susijusios su atitinkama pagaminta preke arba teikiama paslauga. Pavyzdžiui, draudimas, komunalinės paslaugos ir nuoma.

Ribiniai kaštai

Papildomos išlaidos, siejamos su dar vieno gamybos vieneto pagaminimu.

Rizikos kapitalas

Pinigai, skirti pirkti kapitalo dalims naujoje arba egzistuojančioje įmonėje; turto, rizikos arba spekuliacinis kapitalo investavimas. Dažniausiai toks finansavimas atliekamas naujose arba egzistuojančiose firmose, kurios teikia pirmenybę didesniai, negu vidutinio lygio, augimui.

Sąlyginis deponavimas

Trečiosios šalies aktyvų laikinas deponavimas, remiantis kontrakto susitarimu tarp dviejų šalių. Pinigai yra gražinami, įvykdžius kontrakto sąlygas.

Sezoniškumas

Numatomi pokyčiai bendrovėje, darbe arba pavyzdžių pirkime atitinkamais metų laikotarpiais.

Skolinis įsipareigojimas

Skola, kuria apsidraudžia kreditorius, remdamasis skolininko bendro kredito pajėgumu, o ne specifiniais aktyvais grindžiama garantija.

Skolų gražinimas

Bendrovės aktyvų pardavimas skoloms padengti.

Spekuliacija

Aktyvų pirkimas siekiant juos greitai parduoti ir gauti didelį pelną.

Sudėtinės palūkanos

Palūkanos, susidariusios dėl anksčiau sukauptų palūkanų ir kapitalo.

Turtas

Bet koks naudingas arba vertingas daiktas, kuris priklauso subjektui, korporacijai arba kitai organizacijai.

Turto areštavimo teisė

Juridinė teisė areštuoti kitos šalies turtą, jį parduoti arba panaudoti atliekant mokėjimą pagal įsipareigojimą.

Užstatas

Siūloma nuosavybė siekiant apdrausti paskolą arba kitą kreditą, ir kuri tampa konfiskacijos veiksniu nevykdant finansinių įsipareigojimų.

Vertės kilimas

Turto vertės kilimas.

Vietinė plėtros korporacija

Vietinė organizacija vietos ekonomikai gerinti, skatinanti vietinių bendrovių steigimą. Dažniausiai vietinė plėtros korporacija yra finansiškai pajėgi.

Viršijimas

Prasiskolinimo procesas, siekiant tęsti arba plėsti bendrovės veiklos mastą. Įmonė yra laikoma smarkiai viršijusi, jeigu ji stipriai priklauso nuo skolos, o ne nuo kapitalo finansavimo.